

РЕШЕНИЕ

№ 10350

гр. София, 16.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 27.02.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Димитър Петров
Ана Методиева

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **9116** по описа за **2025** година докладвано от съдия Ана Методиева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР). Образувано е по касационна жалба на Б. А. К., чрез адв. К. М., срещу Решение № 2759 от 21.07.2025 г., постановено по АНД № 2261/2025 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), с което е отхвърлена жалбата на К. против Заповед за задържане на лице рег. № 22833-98 от 31.01.2025 г., издадена от полицаи при 04 Районно управление (РУ) – Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР по отношение на него е приложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“. Касаторът твърди, че районният съд не е обсъдил в необходимата дълбочина доводите му относно малозначителността на деянието по чл. 9, ал. 2 от Наказателния кодекс (НК), респективно относно маловажния случай по чл. 354а, ал. 5 НК, както и че не е обсъдил възражението, че при липса на извършени процесуално-следствени действия, при липса на привличане като обвиняем и при липса на искане по чл. 64, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), задържането по ЗМВР е изгубило присъщата си превантивна и преустановителна функция и е придобило характера на репресивна мярка. Поддържа се и доводът, че на задържаното лице не е връчен препис от заповедта и че съдът неправилно е кредитирал административната преписка в тази й част. Твърди още, че самото наличие на минимално количество вещество, което впоследствие би могло да обоснове най-много маловажен случай, изключва изобщо възможността да се приеме, че към момента на задържането е имало данни за престъпление от общ характер. В тази връзка счита, че разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР следва да се тълкува като приложима само при

наличие на данни за престъпление от общ характер, поради което при хипотеза на малозначителност или маловажен случай задържането се явява лишено от законово основание. Прави искане за отмяна на решението и на заповедта за задържане, евентуално връщане на делото за ново разглеждане.

Ответникът по касационната жалба – полицај при 04 РУ – СДВР, не изразява становище по жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд – София-град, XIX касационен състав, след като обсъди твърденията и доводите на страните, и провери обжалваното съдебно решение с оглед на правомощията си по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима – подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежна страна съгласно чл. 210, ал. 1 АПК, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да постанови обжалваното решение районният съд е приел от фактическа страна, следното:

На 31.01.2025 г. около 23:30 часа полицейски служители са извършили проверка на лице от мъжки пол на територията, обслужвана от 04 РУ – СДВР, което се легитимираше като Б. А. К.. При извършената проверка у него е намерена суха зелена тревиста маса. По данни, отразени в представени по делото докладна записка, протокол за доброволно предаване и протоколи за разпит на свидетели, К. е заявил пред полицейските служители, че намереното вещество представлява марихуана. Веществото е предадено на полицейските органи с протокол за доброволно предаване, съставен на същата дата.

Издадена е Заповед за задържане на лице рег. № 2283з-98 от полицај при 04 РУ - СДВР, с която на Б. А. К. е приложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“ на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, поради наличие на данни за извършено престъпление по чл. 354а НК – държане на наркотични вещества.

При извършения личен обиск са намерени и описани негови лични вещи, сред които мобилен телефон, портфейл, парична сума и други предмети, подробно отразени в протокол за обиск на лице.

На 01.02.2025 г. в 15:00 часа задържаното лице е освободено, като задържането е продължило по-малко от предвидения в закона максимален срок от 24 часа.

Впоследствие, във връзка със случая, е образувано бързо производство за престъпление по чл. 354а, ал. 5 НК, в рамките на което е назначена експертна справка, от която се установява, че иззетият обект представлява суха зелена растителна маса, съответстваща на коноп (марихуана).

Въз основа на така установената фактическа обстановка районният съд е приел от правна страна, че оспорената заповед е издадена от компетентен полицейски орган, в предвидената от закона писмена форма, съдържа изискуемите реквизити по чл. 74, ал. 2 ЗМВР и при издаването ѝ не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

По съществуващото на спора районният съд е приел, че към момента на задържането са налице данни по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР за извършено престъпление. Обсъдил е и възраженията на жалбоподателя, свързани с твърдяната малозначителност на деянието по чл. 9, ал. 2 НК и възможността случаят да бъде квалифициран като маловажен по чл. 354а, ал. 5 НК, като е приел, че тези въпроси са относими към наказателноправната квалификация на деянието и подлежат на преценка в рамките на наказателното производство, но не изключват наличието на данни за престъпление към момента на задържането. Приел още, че заповедта съответства и на целта на закона.

По тези съображения районният съд е достигнал до крайния извод, че оспорената заповед за задържане е законосъобразна, поради което е отхвърлил подадената жалба като неоснователна. Решението е правилно.

Неоснователни са доводите на касатора за допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, относими към задълженията на съда по чл. 172а, ал. 2 АПК. Видно от мотивите на обжалваното съдебно решение съдът е събрал и обсъдил релевираните към предмета на спора доказателства, както и становищата на страните. Фактът, че не е възприел доводите на жалбоподателя, а тези на административния орган, не означава неизпълнение на процесуалните му задължения. Доколко обосновани са изводите на съда и доколко съответстват на материалния закон е въпрос не на спазване на процесуалните правила, а на обосноваост и съответствие на решението с материалния закон.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган и в изискуемата от закона форма.

Съгласно чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице за срок до 24 часа, когато има данни, че е извършило престъпление, а чл. 74 от същия закон изисква задържането да бъде постановено с писмена заповед, съдържаща данни за органа, за задържаното лице, датата и часа на задържането, фактическите и правните основания и разяснение на правата на лицето. От съдържанието на приетата по делото заповед, преценена във връзка с декларацията за правата на задържано лице и останалите документи от административната преписка, се установява, че изискванията на закона са спазени, а посочените фактически и правни основания са достатъчни, за да може задържаното лице да разбере причината за ограничаването на свободата му. В тази връзка следва да се отбележи, че изискването за посочване на фактическите основания в заповедта по чл. 74, ал. 2 ЗМВР не означава органът да извършва изчерпателно описание на всички факти и доказателства, установени към момента на задържането. Достатъчно е в заповедта да бъдат индивидуализирани обстоятелствата, които обосновават извода за наличие на данни за извършено престъпление, така че задържаното лице да може да разбере причината за ограничаването на свободата му и да организира защитата си. В случая в заповедта са посочени както правното основание за задържането – чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, така и фактическите обстоятелства, свързани с установяването у лицето на вещество, заявено от него като наркотично, което впоследствие е предадено с протокол за доброволно предаване. Тези данни са достатъчни, за да се приеме, че заповедта съдържа необходимите фактически основания и не страда от порока „липса на мотиви“, който често в съдебната практика обуславя незаконосъобразност на подобни актове.

Неоснователно е възражението, че на задържаното лице не е предоставен препис от заповедта и че съдът неправилно е кредитирал административната преписка в тази част. По делото се съдържат данни, въз основа на които първоинстанционният съд правилно е приел, че на К. са разяснени правата му и че заповедта му е връчена, като твърдението в касационната жалба не се подкрепя от събраните доказателства.

Доводите на касатора за нарушение на материалния закон и необосноваост са свързани с преценката на съда относно наличието на предпоставките за издаване на процесната заповед, респективно дали към момента на издаване на заповедта са налице „данни“ по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, че К. е извършил престъпление.

Съгласно трайно възприетото в съдебната практика разбиране понятието „данни“ по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е тъждествено на стандарта за доказаност или на изискването за „достатъчно данни“ по НПК за развитие на наказателното производство. За прилагането на тази принудителна административна мярка не е необходимо към момента на задържането да са

събрани безспорни доказателства, които окончателно да установяват осъществяването на престъпление от обективна и субективна страна. Достатъчно е наличие на конкретна фактическа информация, от която да може да се направи обосновано предположение за вероятна съпричастност на лицето към престъпление. Практиката на Съда на Европейския съюз е относима към изискването на задържаното лице да се съобщят достатъчно ясно основанията за лишаването му от свобода, а практиката на Европейския съд по правата на човека приема, че законосъобразността на задържането предполага наличие на обосновано подозрение, а не предварително доказана наказателна отговорност.

В случая от събраните по делото доказателства се установява, че на 31.01.2025 г. около 23:30 часа при извършена полицейска проверка у касатора е намерена суха зелена тревиста маса, за която самият той е заявил, че представлява марихуана, след което веществото е предадено с протокол за доброволно предаване. Впоследствие е образувано бързо производство, назначена е експертна справка и е установено, че изследваният обект представлява коноп (марихуана). Тези факти, разгледани съвкупно, сочат, че към релевантния момент полицейският орган е разполагал с конкретни обективни данни, обосноваващи извод за вероятна съпричастност на К. към престъпление по чл. 354а НК, поради което е било налице материалноправното основание за упражняване на правомощието по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР.

Неоснователни са доводите на касатора, основани на чл. 9, ал. 2 и чл. 354а, ал. 5 НК. Преценката дали конкретното деяние е малозначително или представлява маловажен случай е материалноправен въпрос, който се решава въз основа на всички обстоятелства по случая в рамките на наказателното производство. Самото ниско количество или ниската стойност на предмета на деянието не водят автоматично до извод за малозначителност, тъй като тази преценка е комплексна. Полицейският орган, който упражнява правомощието си по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, не е компетентен още при първоначалната полицейска намеса да извършва окончателна наказателноправна квалификация на деянието. Законосъобразността на задържането се преценява към момента на издаване на заповедта и въз основа на известните тогава факти, а не с оглед на последващия изход на наказателното производство. Ето защо дори и впоследствие да се поставя въпрос за малозначителност или за маловажен случай, това не изключва наличието на първоначални данни за престъпление към момента на задържането.

Неоснователен е и доводът, че при липса на извършени процесуално-следствени действия, при липса на привличане като обвиняем и при липса на искане по чл. 64, ал. 1 НПК задържането е изгубило присъщата си превантивна и преустановителна функция и е придобило характер на репресивна мярка. На първо място, задържането по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е мярка за процесуална принуда по НПК, а самостоятелна принудителна административна мярка с ограничен времеви обхват, която служи за първоначална реакция на държавата при наличие на данни за престъпление. Нейната законосъобразност не е поставена в зависимост от това дали впоследствие лицето ще бъде привлечено като обвиняем, нито от крайния резултат на наказателното производство. Освен това от преписката е видно, че след задържането са предприети действия по образуване и развитие на наказателното производство, включително личен обиск, доброволно предаване, образуване на бързо производство, постановления на прокурор и назначаване на експертна справка, поради което не може да се приеме, че задържането е лишено от връзка с разследването или че е осъществено като самоцелна репресия. Правилен е и изводът на районния съд, че мярката съответства на целта на закона и на принципа на съразмерност. Задържането по чл. 72 ЗМВР безспорно представлява съществена намеса в правото на свобода, поради което подлежи на строг съдебен контрол. В случая обаче не се установява заповедта да е постановена при произвол или в преследване на цел, различна от

законоустановената. К. е задържан на 31.01.2025 г. в 23:30 часа и е освободен на 01.02.2025 г. в 15:00 часа, тоест преди изтичането на максимално допустимия срок, а по делото не се установява нито превратно упражняване на власт, нито явна несъразмернос между преследваната цел и интензитета на намесата.

При тези съображения настоящият касационен състав намира, че първоинстанционният съд е събрал относимите към спора доказателства, обсъдил ги е поотделно и в тяхната съвкупност, установил е правилно релевантната фактическа обстановка и е достигнал до правилен извод, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в изискуемата форма, при наличие на материалноправните предпоставки по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР и в съответствие с целта на закона. Не се установяват релевираните в касационната жалба основания по чл. 209, т. 3 АПК за отмяна на решението.

Ето защо обжалваното решение следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2759 от 21.07.2025 г., постановено по АНД № 2261/2025 г. по описа на Софийски районен съд.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: